

D A G E L I J K S   B E S T U U R

Vergadering d.d. : 28 april 2010

Agendapunt: 6.6

Onderwerp : Samenwerkingsovereenkomst 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied'

Sector : Waterkering & Waterhuishouding

Afdeling : Onderzoek en Planvorming

Opsteller : [REDACTED]

Datum : 19 april 2010

KORTE SAMENVATTING:

De waterschappen Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Hunze & Aa's, Wetterskip Fryslân en Noorderzijlvest hebben elk voor hun eigen beheergebied al enige tijd beleid ontwikkeld voor het oplossen van knelpunten langs de Waddenkust die een goede vismigratie op de overgang van zoet naar zout in de weg staan. In het project 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied' werken wij sinds begin 2010 samen aan het duurzaam oplossen van deze knelpunten en het opbouwen en delen van kennis hierover. Binnen deze samenwerking hebben wij de gezamenlijke subsidieaanvraag 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied' voorbereid. Afgesproken is deze subsidieaanvraag in te dienen in het kader van de 3^e tender welke momenteel is opengesteld tot en met 29 april 2010.

Het Wetterskip Fryslân dient de subsidieaanvraag namens alle vier de waterschappen bij het Waddenfonds in. Daarvoor moet het namens de drie andere initiatiefnemers worden gemachtigd. Een formulier hiervoor is bijgevoegd. Wij verzoeken u deze te ondertekenen om zo het Wetterskip Fryslân te machtigen de subsidieaanvraag namens het waterschap Noorderzijlvest bij het Waddenfonds in te dienen.

De vier waterschappen vinden het tevens van belang dat de samenwerking op een juiste manier wordt vormgegeven en dat risico's op verschillende gebieden worden afgedekt. Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. Wij verzoeken u tevens kennis te nemen van deze overeenkomst en tot ondertekening over te gaan.

VOORSTEL / ADVIES:

Voorgesteld wordt:

- Over te gaan tot ondertekening van de machtiging i.h.k.v. de subsidieaanvraag bij het Waddenfonds en de voorzitter hiervoor te mandateren;
- Kennis te nemen van bijgevoegde Samenwerkingsovereenkomst 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied';
- Over te gaan tot ondertekening van de bijgevoegde samenwerkingsovereenkomst en de voorzitter hiervoor te mandateren.

Dit voorstel is opgesteld in overleg met de afdeling:		Verdere afstemming:
☐ Bedrijfsinformatie ☒ Bestuurlijk-Juridische Zaken & Financiën ☐ Communicatie & Facilitair Beheer ☐ Human Resource Management ☐ Onderzoek & Planvorming	☐ Peilbeheer & Handhaving ☐ Vergunningen & Legger ☐ Infrastructurele Werken ☒ Project & Advies ☐ Technische Werken	☐ Advies / instemming nodig OR ☐ Ter beleidsvoorbereiding in info-AB ☐ Intern communiceren ☐ Extern communiceren ☐ Getoetst door VGW-team

Waterschap NOORDERZIJLVEST

BIJLAGE(N):

- Machtiging i.h.k.v. de subsidieaanvraag;
- Samenwerkingsovereenkomst 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied';
- Overall projectbegroting 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied';
- Concept Subsidieaanvraag 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied' (*ter inzage bij*
[REDACTED] *kmr. 2.39*).

TOELICHTING:

Agendapunt: 6.6

Inleiding

In het project 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied' werken wij samen met de waterschappen Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Hunze & Aa's en Wetterskip Fryslân samen aan het duurzaam oplossen van de knelpunten langs de Waddenkust die een goede vismigratie op de overgang van zoet naar zout in de weg staan. Vismigratie zoals deze zich in de bestaande situatie voordoet is onvoldoende voor een gezonde en rijke visstand. Langs de gehele Waddenkust van het vasteland is een behoorlijk deel van de overgangen niet passeerbaar voor vis en zijn de achterliggende watersystemen slechts deels ontsloten. Daarnaast ontbreekt het in de wateren die de vismigratielocaties verbinden met de zoetwatersystemen van het achterland aan geschikte natuurlijke leef-, schuil-, opgroei- en paaigebieden.

Alle vier de waterschappen hebben elk voor hun eigen beheergebied al enige tijd beleid ontwikkeld. Voor Noorderzijlvest betreft dit de Visie Vismigratie en Beslisnota KRW. Door nu in het project 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied' de ambities van de vier waterschappen te bundelen en de samenwerking op dit vlak te intensiveren kan een grote stap worden gezet in het verbeteren van vismigratiemogelijkheden. Hierbij wordt gezocht naar innovatieve oplossingen en daarnaast wordt door actief van elkaar te leren de samenwerking bevorderd.

Om de vismigratieproblematiek ook daadwerkelijk op korte termijn aan te kunnen pakken is ambtelijk door de vier waterschappen de gezamenlijke subsidieaanvraag 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied' in het kader van de derde tender van het Waddenfonds voorbereid. De aanvraag voorziet in het oplossen van eerder genoemde knelpunten. Voor Noorderzijlvest zijn vanuit eerder vastgesteld beleid acht projecten opgenomen:

- Vismigratiemodule Lauwersoog
Het betreft een optimalisatie van de bestaande module waardoor meer vissoorten gedurende een langere periode gebruik kunnen maken van de geboden migratiemogelijkheden
- Vispassage Noordpolderzijl
Vismigratie over zoet/zout overgang Noordpolder-Waddenzee
- Vissnelweg Noordpolderzijl-Electraboezem
Het migreerbaar maken van twee kunstwerken zodat de vis de Electraboezem 2^e schil kan bereiken. Tevens realisatie van 4 km leef-, schuil-, opgroei- en paaigebied in de vorm van natuurvriendelijke oevers
- Vispassage Spijksterpompen
Vismigratie over zoet/zout overgang Spijksterpompen-Eems
- Visvriendelijk inrichten achterland Spijksterpompen
Het migreerbaar maken van twee kunstwerken en inrichten van 4 km leef-, schuil-, opgroei- en paaigebied in de vorm van natuurvriendelijke oevers
- Vispassage De Drie Delfzijen
Vismigratie over zoet/zout overgang Fivelingo-Eems
- Vispassage sluis Oosterdijkshorn
Het migreerbaar maken van deze sluis zodat vis tussen de Electraboezem 1^e schil en de Fivelingoboezem kan migreren
- Paai- en opgroeiplaatsen Fivelingo
In de vorm van 9 km natuurvriendelijke oever

Het Wetterskip Fryslân dient de subsidieaanvraag namens alle vier de waterschappen bij het Waddenfonds in. Daarvoor moet het namens de drie andere initiatiefnemers worden gemach-

Waterschap NOORDERZIJLVEST

tigd. Een formulier hiervoor is bijgevoegd. Wij verzoeken u deze te ondertekenen om zo Wetterskip Fryslân te machtigen de subsidieaanvraag namens het waterschap Noorderzijlvest bij het Waddenfonds in te dienen.

De vier waterschappen vinden het tevens van belang dat de samenwerking op een juiste manier wordt vormgegeven en dat risico's op verschillende gebieden worden afgedekt. Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. Wij verzoeken u tevens kennis te nemen van deze overeenkomst en tot ondertekening over te gaan.

De machtiging en samenwerkingsovereenkomst treden in werking met ingang van 28 april 2010.

Wettelijke kaders en regelgeving

- Binnen de Kaderrichtlijn Water is vis een belangrijke parameter. De Kaderrichtlijn Water verplicht de waterbeheerders zorg te dragen voor een gezonde en ecologisch verantwoorde visstand.
- Binnen de Benelux zijn afspraken gemaakt op het gebied van de vrije migratie van vissoorten binnen de Beneluxlanden (Benelux-Beschikking (26/04/96)). Dit betekent concreet dat er zorg moet worden gedragen voor een vrije migratie van vis.
- De Aalrichtlijn verplicht (mede) waterschappen dat paling veilig naar zee moet kunnen zwemmen.

Relatie met eerdere besluitvorming

- De Visie Vismigratie is door het Algemeen Bestuur in 2005 vastgesteld.
- Het Algemeen Bestuur heeft in 2006 ingestemd met het doen van onderzoek naar de mogelijkheden de gemalen De Drie Delfzijen, Spijksterpompen en Noordpolderzijl vispasseerbaar te maken.
- De Beslisnota KRW met daarin de visie vismigratie opgenomen, is in 2009 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Beleidsruimte en alternatieven

De vier waterschappen vinden het van belang dat de samenwerking op een juiste manier wordt vormgegeven en dat risico's op verschillende gebieden worden afgedekt. Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. Met de samenwerkingsovereenkomst worden belangrijke zaken geregeld zoals onder andere:

- Risico's en aansprakelijk;
- Rollen en verantwoordelijkheden;
- Kennisuitwisseling;
- Administratie;
- Financiën.

Dit is noodzakelijk omdat in het bijzondere geval van het project 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied' Wetterskip Fryslân als penvoerder optreedt en namens de andere drie waterschappen de subsidieaanvraag indient.

Financiële consequenties en kostenafweging

De subsidieaanvraag is opgedeeld in vier werkpakketten. In onderstaande tabel staan de werkpakketten weergegeven inclusief de totaal te maken kosten per werkpakket. In de laatste kolom staan de bedragen welke na toekenning van de subsidie voor ons waterschap resteren. In de bijlage vindt u een totaaloverzicht van de kosten uitgesplitst per waterschap.

Waterschap NOORDERZIJLVEST

	Totale kosten	WS NZV
Werkpakket 1 - Fysieke maatregelen vismigratie	€ 3.045.000,00	€ 976.000,00
Werkpakket 2 - Onderzoek & Monitoring	€ 530.000,00	€ 15.000,00
Werkpakket 3 - Kennisdeling & Draagvlak	€ 149.500,00	€ 1.050,00
Werkpakket 4 - Coördinatie & Management	€ 127.500,00	€ 15.937,50
	€ 3.852.000,00	€ 1.007.987,50

Deze fysieke inrichtingsmaatregelen, het aanleggen van de natuurvriendelijke oevers en vispassages, zijn in de subsidieaanvraag ondergebracht in Werkpakket 1. In totaal betreft dit ten behoeve van Noorderzijlvest een investeringsbedrag van € 3.045.000,--. Hiervoor wordt in de aanvraag € 1.706.000,-- aan subsidie gevraagd van het Waddenfonds. Daarnaast is voor een deel van de maatregelen in het kader van Synergie KRW Nedereems een bedrag van € 363.000,-- beschikbaar. Het resterende deel ter grootte van € 976.000,-- komt direct ten laste van het waterschap. In de perspectiefnota 2011-2015 is dekking voor deze kosten op de posten Natuurvriendelijke oevers diverse maren en Vispassages uitvoeringsmaatregelen.

Werkpakket 2, Werkpakket 3 en Werkpakket 4 omvatten in totaal € 807.000,-- aan kosten welke gemaakt worden voor de vier waterschappen gezamenlijk. Na aftrek van de aan het Waddenfonds gevraagde subsidie is het resterende deel gelijkelijk over de vier waterschappen verdeeld. De door waterschap Noorderzijlvest te maken kosten met betrekking tot werkpakket 2, 3 en 4 bedragen daarmee in totaal € 31.987,50. Deze kosten worden uitgesmeerd over de periode 2011-2015 en bedragen zo € 6.397,50 per jaar. Dekking hiervoor kan gevonden worden uit de post Thema- en Gebiedsgerichte plannen.

Inspraak / overleg met derden

De samenwerkingsovereenkomst en machtiging zijn in overleg met Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Wetterskip Fryslân en Hunze & Aa's tot stand gekomen.

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Het Dagelijks Bestuur van het waterschap Noorderzijlvest:

overwegende dat:

- de vier initiatiefnemers, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Wetterskip Fryslân, waterschap Hunze & Aa's en waterschap Noorderzijlvest, samenwerken in het project 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied';
- het wenselijk is de rechten en plichten van alle partijen aangaande voornoemde project vast te leggen;

gelezen het voorstel van de ambtelijke dienst met als onderwerp Samenwerkingsovereenkomst 'Ruim baan voor vissen in het Waddengebied',

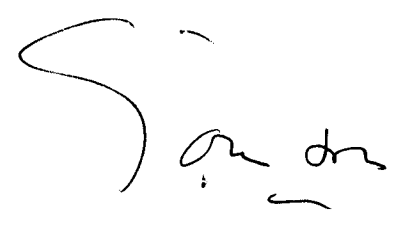
B E S L U I T :

- I. Over te gaan tot ondertekening van de machtiging in het kader van de subsidieaanvraag bij het Waddenfonds en de voorzitter hiervoor te mandateren;
- II. Over te gaan tot ondertekening van de bijgevoegde samenwerkingsovereenkomst en de voorzitter hiervoor te mandateren.

Aldus besloten in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van het waterschap Noorderzijlvest, gehouden op 28 april 2010 te Groningen.

Het Dagelijks Bestuur:

ir. H. van 't Land, dijkgraaf

drs. C.A. Tomson, secretaris